

2016-2019

School ondersteuning profiel VSO Groningen RENN4

Diamant College
Erasmusschool

Inhoud

Inleiding	3
1 Doelgroep en instroom	4
Instroom	4
Vaststelling ontwikkelperspectief en het ontwikkelperspectiefplan	4
Interne zorg(structuur).....	5
2 Onderwijsarrangementen	5
De ondersteuningsbehoefte.....	5
Reguliere groepen	5
Trajectgroepen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Maatwerkvoorziening	6
Keerpunt.....	6
Onderwijsaanbod / uitstroomprofielen	6
Uitstroomprofiel vervolgonderwijs	6
Uitstroomprofiel Arbeid	8
Dagbesteding.....	9
Stages	9
3 Medewerkers en functies.....	10
4 Grenzen / exclusie	12
5 Samenwerking ketenpartners	12
Onderwijs	12
Voorportaal	12
Portalis observatieplaats	12
Hulpverlening	13
Overig	13
Meerpartijen overleg	14
Schoolgegevens	15
Onderliggende stukken	15
Bijlagen	16
Bijlage 1 De ambities op een rij	16
Bijlage 2 Schematische weergave onderwijsaanbod	17
Bijlage 3 Tekst Keerpunt RENN4.....	18
Bijlage 4 Competentielijst arbeidsvaardigheden.....	20

Inleiding

Met dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) van het VSO Groningen¹ brengen we de extra ondersteuning in beeld die wij de leerlingen op onze school bieden en geven we aan waar de grenzen liggen.

Om dubbelingen in de informatievoorziening te beperken, verwijzen we voor de uitgebreide visie, missie en uitgangspunten van RENN4 en de scholen naar de website van RENN4. Hier zijn het meerjarenbeleidplan en de schoolgids (adressen op pagina 15) te vinden.

Bij het opstellen van dit SOP is gebruik gemaakt van andere (beleid)notities. De titels hiervan staan aan het eind van dit SOP bij de adressenlijst; de notities zelf zijn, na definitieve vaststelling, op te vragen bij de school en via de laatste pagina via een link rechtstreeks toegankelijk.. Er is expliciet voor gekozen om geen delen van overige notities op te nemen in dit SOP.

In het SOP hebben we ook omschreven wat onze ambities zijn. De reden hiervoor is dat het onderwijs, mede als gevolg van de invoering van passend onderwijs en de transitie in de jeugdzorg, dynamisch is en de kans bestaat dat er zaken zullen veranderen.

In hoeverre onze ambities realiseerbaar zijn is afhankelijk van interne ontwikkelingen en van de samenwerking met externe partijen².

RENN4 heeft voor de periode 2015 – 2019 als missie:

Verborgen talent zichtbaar maken.

Wij bieden kwalitatief hoogwaardig onderwijs en ondersteuning dat past bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling zodat zij hun toekomstperspectief kunnen realiseren. Daar waar andere onderwijsorganisaties tegen de grenzen van hun mogelijkheden aanlopen om leerlingen met zeer specifieke onderwijsbehoeften te begeleiden en te ondersteunen, pakken wij het op. We kijken daarbij vooral naar de mogelijkheden van leerlingen en focussen niet op de beperkingen en de belemmeringen.³

De teams van onze scholen hebben ook een eigen missie vastgesteld. Deze missie is:

Wij leiden onze leerlingen gezamenlijk op een positieve manier op, zodat zij zelfstandig kunnen functioneren in de hedendaagse maatschappij. Wij verkleinen de disbalans waarmee leerlingen bij ons binnenkomen.

Uitgangspunten daarbij zijn:

- *veiligheid en welbevinden staan voorop;*
- *het talent van leerling en medewerker staat centraal en*
- *er is aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling.*

Onze medewerkers spiegelen en brengen hun handelen in overeenstemming met deze missie. Op basis van de missie hebben de teams voor het komende jaar concrete doelen gesteld. De medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan.

Het SOP is na advies van de medezeggenschapsraad (MR) en vaststelling door het MT geplaatst op de website van de scholen. Dit SOP gaat in op 1 augustus 2016 en geldt in beginsel voor drie jaar.

NB: In het document dat nu voor u ligt zijn wijzigingen aangebracht in oktober 2018. Reden hiervoor zijn ontwikkelingen in het 'werkveld' en daarmee de ontwikkelingen op het Diamant College en de Erasmusschool. Het SOP is dus eerder bijgesteld.

---

¹ VSO Groningen bestaat uit het Diamant College en de Erasmusschool

² Alle ambities zijn verzameld in bijlage 1

³ Strategisch meerjarenbeleidsplan RENN4 2015 -2019: Excellent in Speciaal talent

1 Doelgroep en instroom

Instroom

De aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring is sinds het schooljaar 2018-2019 gewijzigd. We verwijzen hiervoor naar de memo van het samenwerkingsverband (NAAM DOCUMENT INVOREN)

Na het afgeven van de TLV wordt de leerling bij ons geplaatst. Wij bepalen of de leerling in een reguliere groep geplaatst kan worden of dat het wenselijk is dat de leerling wordt geplaatst in één van de twee onderwijsstromen met extra ondersteuning. Na toekenning van de TLV (en als ouders dat willen) proberen we de leerling zo spoedig mogelijk een plaats bieden op onze school. We streven ernaar om leerlingen na het afgeven van een positieve zienswijze binnen vier weken te plaatsen. Voor de maatwerkvoorziening geldt dat er ook leerlingen zonder TLV kunnen worden geplaatst. In dat laatste geval vindt er vooraf altijd een meerpartijenoverleg plaats (zie ook hoofdstuk 5).

Na toelating wordt er een ontwikkelperspectief vastgesteld en worden, gedurende de periode dat de leerling bij ons op school zit, de vorderingen bijgehouden in een ontwikkelperspectiefplan (OPP). Dit plan wordt jaarlijks met ouders geëvalueerd en vastgesteld.

Op dit moment is het mogelijk dat scholen gedurende het hele jaar een TLV aanvragen en dat leerlingen dus gedurende het gehele jaar instromen. Dit kan leiden tot onrust omdat hierdoor het groepsproces en de groepsstabiliteit verstoord kan worden.

Ambities:

- *het in samenwerking met de overige scholen van de samenwerkingsverbanden onderzoeken of de route via de CvA noodzakelijk is voor plaatsing of dat we in onderling overleg tussen gedragsdeskundigen en ondersteuningscoördinatoren kunnen komen tot een plaatsing van de leerling in het juiste onderwijsarrangement en*
- *het komen tot vier instroommomenten in het jaar, te weten na de herfst-, kerst-, voorjaars- en zomervakantie waarbij als sluitingsdata voor aanmelding gelden respectievelijk 15 september, 15 november, 15 januari en 1 juni.*

Vaststelling ontwikkelperspectief en het ontwikkelperspectiefplan

De gedragsdeskundige van de Commissie voor de Begeleiding (CvB), en waar nodig in samenwerking met de intern begeleider of schoolmaatschappelijk werker, stelt het ontwikkelingsperspectief van de leerling op door het uitvoeren van een intake waarbij leerling en ouder(s) aanwezig zijn. Tijdens deze intake wordt informatie verzameld over:

1. cognitieve mogelijkheden;
2. leervorderingen;
3. sociaal-emotionele vaardigheden;
4. leervaardigheden;
5. arbeidsvaardigheden;
6. belangstelling/interesse/werkrichting;
7. bevorderende en belemmerende factoren;
8. onderwijsbehoefte;
9. thuissituatie;
10. medicatiegebruik en
11. aanwezige hulpverlening.

Binnen zes weken nadat een leerling op onze school is geplaatst, stelt de CvB in overeenstemming met de ouders het ontwikkelingsperspectief vast. Vervolgens wordt dit perspectief vastgelegd in het ontwikkelperspectiefplan (OPP). Hierin staan de volgende gegevens:

- de algemene gegevens van de leerling;
- de onderwijsrelevante beginsituatie, bestaande uit onder andere de didactische ontwikkeling, het leergedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- het onderwijsaanbod, bestaande uit:
  - het uitstroomprofiel;

- de uitstroombestemming;
  - de beoogde uitstroomdatum;
  - de leerroute;
  - het onderwijstraject en
  - het vakkenpakket
- het integratief beeld van de leerling waarin de keuze van de uitstroombestemming en leerroute onderbouwd wordt.

Interne zorg(structuur)

Minimaal twee keer per jaar vindt een groepsbespreking plaats. Er wordt dan ook wel gesproken over individuele leerlingen, maar het accent ligt op de bespreking van de groep en alles wat daarmee samenhangt. Bij deze bespreking zijn in elk geval de mentor, de intern begeleider en de gedragsdeskundige aanwezig. Als het nodig is, zijn er ook andere betrokken deskundigen aanwezig. Bij de laatste groepsbespreking in het jaar worden eveneens de OPP's geëvalueerd en sluit de teamleider aan om deze plannen vast te stellen.

Als er aanleiding toe is, worden individuele leerlingen uitgebreider besproken in het zogenaamde CLB-gesprek (consultatieve leerling begeleiding). Dit overleg vindt plaats met de leerkracht, intern begeleider en de gedragsdeskundige. Het CLB-gesprek vindt plaats op verzoek van de leerkracht en komt voort uit een specifieke vraag over een leerling. Dit kan zowel op didactisch als op pedagogisch handelen gericht zijn.

Voor leerlingen waarbij de ingezette onderwijsondersteuning onvoldoende resultaat heeft opgeleverd, vindt overleg plaats met een afvaardiging van de CvB, ouders, betrokken externe hulpverlening, leerplichtambtenaar, een lid van het expertise consultatieteam (ECT) en eventueel de contactpersoon van het WIJ-team van de gemeente. Het doel van dit overleg is om tot een onderwijszorgarrangement op maat te komen.

De uitgebreide omschrijving van de zorgstructuur is vastgelegd in het document: *Zorg & Begeleiding*.

2 Onderwijsarrangementen

Twee zaken zijn bepalend voor het indelen van de leerlingen in een van onze groepen op school. Dit zijn de ondersteuningsbehoefte en het niveau van onderwijs. Beide kunnen verder worden onderverdeeld.

De ondersteuningsbehoefte

We hanteren op onze school drie verschillende ondersteuningsbehoeftes voor de leerlingen:

1. reguliere groepen (basisondersteuning VSO Groningen);
2. trajectgroepen (extra ondersteuning d.m.v. een speciale setting) en
3. maatwerkvoorziening (extra ondersteuning door maatwerk), waaronder Keerpunt.

Daarnaast is er een samenwerking met de Bolster (Praktijk Onderwijs) en het Alfa College (MBO), genoemd Voorportaal of pre entree, en een startende samenwerking met Portalis voor kortdurende plaatsing (deze groepen staan omschreven in hoofdstuk 5).

Tot slot is er in het schooljaar 2017-2018 een pilot gestart met CSG Selion voor leerlingen in de BB en KB stroom voor het behalen van een volledig diploma.

Reguliere groepen

Het overgrote deel van de leerlingen (80%) wordt geplaatst in de reguliere groep. Dit zijn groepen met maximaal veertien leerlingen. Op dit moment bestaan de groepen uit gemiddeld veertien leerlingen. De leerlingen hebben een vaste mentor die de basisvakken geeft en volgen daarnaast vakonderwijs bij vakdocenten.

De mentor wordt ondersteund door een gedragsdeskundige, een intern begeleider en indien nodig schoolmaatschappelijk werk. De leerlingen zitten op leerjaar en leerniveau bij elkaar in de groep.

Maatwerkvoorziening

In deze groepen zitten leerlingen die niet volledig naar school kunnen. Vaak gaat het om (langdurige) thuiszitters waarbij we proberen de schoolgang weer te laten starten en succesvol te maken. Ook leerlingen die in een reguliere VSO-groep uitvallen kunnen in de maatwerkvoorziening worden geplaatst.

De maatwerkvoorziening bestaat op dit moment uit zeven groepen. Er zitten maximaal veertien leerlingen 'op papier' in een groep met internaliserende problematiek waarbij er 's ochtends gestart wordt met alle leerlingen. Dit worden er gedurende de dag minder i.v.m. de trajecten die ze volgen. Leerlingen in de maatwerkvoorziening hebben naast school ook intensieve hulpverlening (dit is een voorwaarde om in deze groep te participeren). Het is mogelijk dat de hulpverlening (door externen) op school plaatsvindt.

Per leerling wordt maatwerk geleverd, zowel in opbouw van lestijd als in lesstof. Er is dus sprake van individueel onderwijs per leerling in groepsverband.

Doel is doorstroom naar:

- een reguliere VSO-groep
- een trajectgroep VSO
- een reguliere VO groep
- route arbeid
- zorg / dagbehandeling (onthefving leerplicht)

De eerste maatwerkgroep is in november 2015 gestart. De toename van het aantal leerlingen in deze groep is explosief. Het is op dit moment niet in te schatten hoe deze ontwikkeling zich door zal zetten en welke arrangementen wenselijk zijn voor deze groep leerlingen. Samenwerking en goed overleg met de overige scholen in het samenwerkingsverband is essentieel voor een goede organisatie van deze groepen. Daarnaast is overleg met de gemeente en hulpverleningsinstanties van groot belang. We benadrukken dat wij in deze trajecten verantwoordelijk zijn voor het onderwijsdeel van het traject maar niet voor het gehele arrangement en/of het voeren van de regie. Vanuit wet- en regelgeving is de gemeente hiervoor verantwoordelijk. Vanaf januari 2018 bedienen we 94 leerlingen tegelijkertijd en daarmee zit de voorziening vol.

Keerpunt

Keerpunt is een voorziening van RENN4 die in het schooljaar 2015/2016 is ondergebracht bij de scholen. Keerpunt is grotendeels onder te brengen in de maatwerkvoorziening van VSO Groningen. In bijlage 3 is de tekst over de werkwijze van Keerpunt, op aanreken van het bedrijfsbureau, integraal overgenomen.

Het komende jaar zal deze werkwijze verder ingevlochten worden in de maatwerkvoorziening.

Ambities:

- *het 'in positie brengen' van betrokken partijen zodat elke partij vanuit haar eigen verantwoordelijkheid kan handelen en handelt en*
- *het verder invlechten van de werkwijze van keerpunt in de maatwerkvoorziening.*

Onderwijsaanbod / uitstroomprofielen

Het VSO Groningen heeft twee uitstroomprofielen, te weten het vervolgonderwijs en arbeid.

Een schematische weergave van ons onderwijsaanbod staat in bijlage 2.

De maatwerkvoorziening telt steeds meer uitstroom naar dagbesteding. Dit geldt zowel voor leerlingen met een hoog (>140) als een lager (<70) IQ.

Uitstroomprofiel vervolgonderwijs

Het uitstroomprofiel vervolgonderwijs TL richt zich op het behalen van een VMBO-diploma. In de vervolgonderwijsrichtingen VMBO-BB en VMBO-KB behalen de leerlingen **geen** diploma; zij behalen certificaten per theorievak.

In de onderbouw, leerjaar één en twee, is het doel om te schakelen naar het regulier voortgezet onderwijs. In de bovenbouw, leerjaar drie en hoger, wordt bekeken of het onderwijs zich zal richten op het behalen van een diploma dat toegang biedt tot een middelbare beroepsopleiding of op het halen van certificaten.

Het Diamant College en de Erasmusschool bieden in de onderbouw een breed programma op het niveau van VMBO-BB, VMBO-KB en VMBO-TL. Vanaf de bovenbouw richt het aanbod zich op het schakelen naar Middelbaar Beroeps Onderwijs op de niveaus VMBO-BB, VMBO-KB en VMBO-TL. Het eind van leerjaar twee is het laatste moment om te schakelen naar regulier voortgezet onderwijs waarbij naadloos ingestroomd kan worden. Daarna is schakeling erg moeilijk omdat er onvoldoende aansluiting is bij de programma's van toetsing en afsluiting (PTA's) van dit reguliere voortgezet onderwijs. Dit betekent dat de leerling doubleert bij schakelen in of na leerjaar drie.

Afhankelijk van het gekozen traject en het profiel is schakeling naar regulier onderwijs mogelijk (uitgaande van lesaanbod en niet gebaseerd op gedrag). Hieronder staat aangegeven wanneer schakeling naar het regulier onderwijs mogelijk is en of er de mogelijkheid is tot het behalen van een volwaardig diploma.

leerjaar	VMBO BB	VMBO KB	VMBO TL	HAVO/VWO
1				Op dit moment geen programma
2				Op dit moment geen programma
3	PTA sluit niet aan	PTA sluit niet aan	PTA sluit niet aan	
4	PTA sluit niet aan	PTA sluit niet aan	PTA sluit niet aan	
5			Uitloop 5 ^e jaar	
6				
diploma				Alleen via IVIO traject
uitstroom	MBO 1	MBO 1 (2)	MBO 3 of 4	HBO / WO

NB: De kolom HAVO/VWO is (bijna) theoretisch. Tot op heden is er één leerling die op onze school HAVO/VWO 4 of hoger heeft afgerond.

Het volledige aanbod per uitstroomprofiel en sector is opgenomen in het beleidsstuk: *Onderwijsmodel VSO Groningen*.

Voor leerlingen die niet alle certificaten halen wordt gekeken wat het best passende vervolg is. Dat kan zijn een 'extra' jaar op het VSO voor het behalen van de overige certificaten. Ook uitstroom naar het MBO, VAVO (voortgezet algemeen volwassenen onderwijs) en REA (route-educatie-arbeid) College is mogelijk. In de eerste twee situaties wordt de leerling bij ons uitgeschreven en overgeschreven naar het MBO of een 'poortschool' in geval van schakeling naar de VAVO. Bij schakeling naar het REA College blijft de leerling ingeschreven op onze school.

Naast het theoriegedeelte bieden we praktijk in de vorm van stage vanaf leerjaar twee bij leerniveau BB en KB. Hierover meer in de paragraaf over Stages.

Ambities:

- *De pilot met CSG Selion vormgeven als een regulier arrangement*
- *het uitbreiden van bovenstaande pilot met andere VO-scholen;*
- *het aanbieden van 'klassikaal' HAVO/VWO in leerjaar één en twee en*
- *het onderzoeken van de mogelijkheden voor symbiosetrajecten en satellietklassen.*
- *Nieuw symbiose traject met het Noorderpoort vormgeven*

Uitstroomprofiel Arbeid

Het uitstroomprofiel Arbeid is bedoeld voor leerlingen in de leeftijd van ongeveer twaalf tot zeventien jaar bij wie tijdens de overgang naar het VSO wordt ingeschat dat zij (eenvoudige) werkzaamheden zullen kunnen verrichten in loonvormende arbeid op de arbeidsmarkt, maar geen volledig kwalificerend diploma kunnen behalen.

Leerlingen in dit uitstroomprofiel stromen vooral in vanuit speciaal onderwijs en het (speciaal) basisonderwijs, maar ook uit het regulier voortgezet (speciaal) onderwijs.

Het onderwijs in het uitstroomprofiel arbeid is gericht op een brede persoonlijke vorming, participatie in de samenleving en op het duurzaam toeleiden van leerlingen naar een passende plaats op de arbeidsmarkt. Daarnaast richt het onderwijs zich op het leren omgaan met de beperking of stoornis en het bevorderen van de zelfredzaamheid van leerlingen.

De afgelopen jaren is bekeken welke kansrijke sectoren er zijn in de provincie Groningen. Deze sectoren zijn overgenomen door onze school. Leerlingen kiezen een sector vanaf leerjaar drie. Hun stage vervullen ze zoveel mogelijk in deze sector.

Los van de sectorkeuze en al vanaf leerjaar één ligt op onze school de nadruk op het opdoen van werknemersvaardigheden en participeren in de maatschappij. Dit hebben wij onderverdeeld in drie thema's: zelfredzaamheid, burgerschap en arbeid. In de volgende tabel is dit schematisch weergegeven.

Jaar	1	2	3	4	5
thema	zelfredzaamheid		burgerschap	arbeid	

Bij het uitstroomprofiel Arbeid vormen de stages en de praktijkvakken de kern van het onderwijsprogramma. De theorievakken zijn gericht op de zelfredzaamheid en het kunnen participeren in de maatschappij.

Ambitie:

- *het in nauwe samenwerking met gemeentes komen tot een betere doorstroom van deze doelgroep naar de arbeidsmarkt (waaronder aanmelding en plaatsing in het doelgroepenregister) en*
- *het de leerling in de gelegenheid stellen certificaten te halen die erkend worden door de branche (o.a. VCA, heftruck)*
- *Samenwerking met de gemeente v.w.b. de route arbeid verder uitbouwen (of realiseren, afhankelijk van de gemeente)*

Dagbesteding

De uitstroom naar dagbesteding maakt formeel **geen** deel uit van het onderwijsaanbod van onze school. We vermelden het hier echter wel omdat een deel van onze leerlingen in het uitstroomprofiel arbeid in de praktijk wel uitstroomt naar een vorm van dagbesteding.

In het belang van de leerling werken we wel mee als een leerling uitstroomt naar een vorm van dagbesteding. Dit vraagt echter een extra inspanning van leerkrachten die niet altijd geleverd kan worden omdat we hier niet op ingericht zijn.

Ambitie:

- *het met de overige scholen (vooral voormalig cluster 3) en de gemeente komen tot een juist aanbod voor deze leerlingen uitgaande van een gedeelde verantwoordelijkheid.*
- *Met gemeentes komen tot afgesproken routes voor (educatieve) dagbesteding*

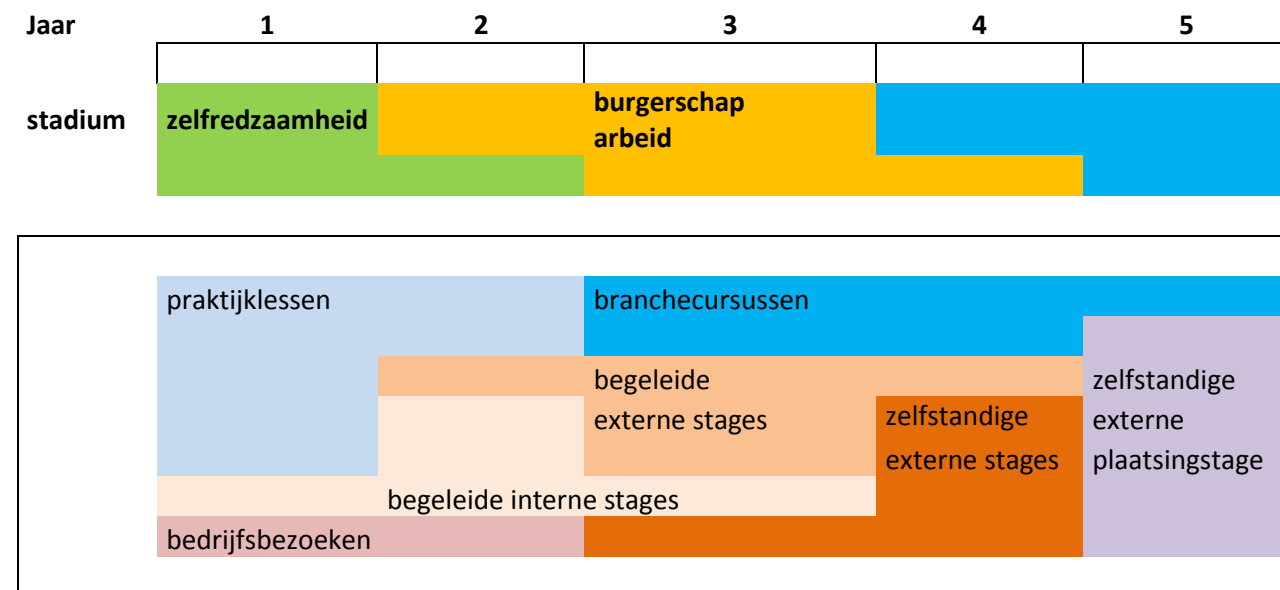
Stages

Het aanleren van basisarbeitsvaardigheden is het belangrijkste doel van de stage. Na de kennismaking met de sectoren (intern) wordt de Begeleide Interne Stage (BIS) gestart. In het volgende jaar worden de Begeleide Externe Stages (BES) georganiseerd om in de praktijk, in kleine groepen, verder aan de werknemersvaardigheden te werken. Leerlingen van de afdeling vervolgonderwijs en arbeid kunnen ook, als ze voldoende vaardigheden hebben, op Zelfstandige Externe Stage (ZES). Voor groepsstages regelt de school het vervoer; voor zelfstandige externe stages moet zelf vervoer worden gezocht. De opzet is om de ZES-stages dicht bij de woonplaats te zoeken. Dit is echter niet altijd haalbaar. De stages zijn altijd onbetaald.

Alle stages worden steeds na ongeveer acht weken geëvalueerd. Hierbij is vooral aandacht voor de basisarbeitsvaardigheden zoals inzet, doorzettingsvermogen, sociale vaardigheden en leerbaarheid. Het bijhouden hiervan gebeurt door middel van de lijst 'competentie arbeidsvaardigheden' (CAV). De volledige lijst is opgenomen in bijlage 4.

Aan het begin van het schooljaar wordt aan de ouder(s)/verzorger(s) gevraagd het toestemmingsformulier voor de ZES-stages te ondertekenen. Dit is nodig in verband met de verzekering van de leerlingen.

In schema:

Ambitie:

- *het komende jaar bekijken of leerlingen in de TL-stroom gebaat zijn stage om hun mogelijkheden op het MBO te vergroten.*

3 Medewerkers en functies

Op onze school zijn er naast de leerkrachten ook medewerkers die ondersteunende functies hebben. Het personeelsbestand bestaat voor ongeveer de helft uit leerkrachten en de andere helft uit medewerkers in ondersteunende functies. Deze functies zijn ondersteunend aan de leerkracht en/of het primaire proces. In onderstaande tabel staan de direct ondersteunende functies omschreven. Naast deze functies zijn er conciërges, administratief medewerkers, teamleiders en een directeur verbonden aan de school.

Functionarissen en expertises	Taken
Teamleider (als voorzitter CvB) is hoofdverantwoordelijk voor de coördinatie en afstemming van de leerlingenzorg.	- Bewaakt procedures en afspraken rondom leerlingenzorg - Bepaalt de plaatsing in de leerroute - Stemt af met commissie van plaatsing aangaande start van het traject van plaatsing - Stelt de overleggen van de commissie voor de begeleiding vast in jaarplanner - Zit de commissie voor de begeleiding groot en ketenpartneroverleg voor - Stelt de groepssamenstelling vast; na advies van commissie voor de begeleiding en leerkrachten - Evalueert, stelt bij en stelt vast de structuur en inhoud zorg en begeleiding - Stelt agenda op voor de commissie voor de begeleiding groot en ketenpartneroverleg
Intern begeleider is hoofdverantwoordelijke is voor vragen rondom didactiek en onderwijsinhoud.	- Draagt een voorstel voor de jaarplanning commissie voor de begeleiding klein aan, bij de teamleider - Zit de commissie voor de begeleiding klein voor - Stelt de toetskalender op - Coördineert activiteiten met betrekking tot de schakeling van leerlingen en bewaakt deze

Intern begeleider (vervolg)	- Coördineert de aanmeldingen en verwijzingen van leerlingen voor interne zorg; zoals inzet van de schoolmaatschappelijk werker, of de gedragsdeskundige en formuleert samen met de leerkracht de hulpvraag van de leerling - Ondersteunt/begeleidt/coacht de groepsleerkracht gericht op het pedagogisch- didactisch handelen van de leerkracht, om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling op het gebied van klassenmanagement en instructie - Draagt in overleg met de gedragsdeskundige de groepssamenstelling voor aan de teamleider -
Gedragsdeskundige is hoofdverantwoordelijk voor vragen rondom gedrag en sociaal- emotionele ontwikkeling.	- Draagt zorgt voor de intake van nieuwe leerlingen - Stelt het eerste ontwikkelperspectiefplan op van nieuwe leerlingen en legt dit voor aan de commissie voor begeleiding - Adviseert voor verwijzing en begeleiding van leerlingen naar externe instellingen voor hulpverlening - Ondersteunt/begeleidt/coacht de groepsleerkracht gericht op het pedagogisch handelen van de leerkracht, om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling op het gebied van interactie tussen de leerling en de leerkracht en de leerlingen onderling - Voert handelingsgerichte diagnostiek uit - Vraagt onderschrijving van de onderwijstijd aan (OOT) bij de inspectie van het onderwijs - Draagt in overleg met intern begeleider de groepssamenstelling voor aan de teamleider - Monitort ingroei van plaatsing van tussentijds instromende leerlingen
Schoolmaatschappelijk werker is hoofdverantwoordelijk voor vragen rondom de thuissituatie en hulpverlening.	- Voert gezinsonderzoek gerelateerd aan (bij de leerling) gesignaleerde problematiek uit - Onderhoudt contact met externe hulpverleningsorganisaties / kennis van sociale kaart - Ondersteunt en begeleidt ouders/verzorgers of leerlingen die zijn doorverwezen naar een instelling voor hulpverlening.
Schoolarts is hoofdverantwoordelijk voor het vaststellen van de lichamelijke gezondheid van de leerlingen.	- Brengt de zelfverzorgingsvaardigheden en gezondheid van leerlingen in kaart - Adviseert en verwijst door/intermediair voor wat betreft de gezondheid van leerlingen
School video-interactie-begeleider (SVIB)	- Video-coaching bij beginnende leerkrachten tijdens startjaar - Uitvoeren VIB-trajecten bij leerkrachten naar aanleiding van een hulpvraag - Inzetten van VIB bij implementatie van onderwijsvernieuwing
Opleider in de school (Oplisser)	- Ontwerpen, ontwikkelen en uitvoeren van infrastructuur voor opleiding, begeleiding en professionalisering
Stagecoördinator	- Coachen van stagebegeleiders - Onderhouden van contacten met opleidingsinstituten - Intermediair bij (stage-)problemen
Aandachtsfunctionaris seksueel en grensoverschrijdend gedrag	- Bewaken uitvoering protocollen op dit gebied - Overleggen en afstemmen met aandachtsfunctionarissen binnen RENN4 - Bewaken werkwijze meldcode
Leerkrachtondersteuner	- Onderwijsondersteuning van leerkracht
Contact-/vertrouwenspersoon	- Aannemen en afhandelen van problemen en/of klachten

4 Grenzen / exclusie

Hoewel we er alles aan doen om leerlingen die bij ons geplaatst worden goed te bedienen zijn er een aantal zaken waaraan wij niet tegemoet kunnen komen en waardoor we sommige leerlingen geen passend aanbod kunnen bieden.

In de volgende situaties kunnen wij leerlingen niet bedienen:

- leerlingen die (op korte termijn, maximaal twaalf weken) niet in een groep les kunnen volgen, leerlingen die één-op-één onderwijs nodig hebben;
- leerlingen waarbij aangegeven wordt dat hij/zij momenteel niet 'schoolbaar' is (er is behandeling nodig om eventueel deels, of op een later moment weer, deel te kunnen nemen aan onderwijs, met ontheffing van de leerplicht voor bepaalde tijd);
- leerlingen (en/of ouders) die hulp weigeren of waarvan de hulpverlening nog niet is gestart kunnen niet in de trajectgroep of maatwerkvoorziening worden geplaatst;

Ambitie:

- *het in samenwerking met hulpverlening, gemeenten en overige scholen komen tot trajecten waarbij combinatie van onderwijs en zorg optimaal vormgegeven kunnen worden.*

5 Samenwerking ketenpartners

Met de komst van Passend Onderwijs, de transitie van de jeugdzorg en de participatiewet is samenwerking met ketenpartners van groot belang geworden. We streven ernaar om, in het belang van de leerling, zo goed mogelijk samen te werken met alle betrokken partijen en de bureaucratie tot een minimum te beperken. Verderop in dit hoofdstuk is een tabel opgenomen met daarin onze ketenpartners.

Onderwijs

VSO Groningen maakt voornamelijk deel uit van twee samenwerkingsverbanden (VO 20.01, stad Groningen) en VO 20.02, Groningen Ommelanden). Enkele leerlingen komen uit Drenthe (VO 22.01 Noord- en Midden Drenthe) en Friesland (VO 21.02, Zuid-Oost Friesland). We gaan, als dat passend is voor de leerling, symbiosetrajecten aan waarbij leerlingen voor een deel onderwijs op onze school volgen en voor een deel op een andere (reguliere VO) school.

Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid voor het opzetten van satellietklassen waarbij bijvoorbeeld een groep van onze leerlingen met een leerkracht van het VSO onderwijs volgt in een lokaal op een reguliere VO-school. Op dit moment laat het inspectiekader dit nog niet toe.

Voorportaal

In de groepen van het voorportaal worden leerlingen voorbereid op instroom in het MBO 1 (soms niveau 2). De leerlingen hebben vaak een aantal certificaten behaald op BB-niveau en zijn meer gebaat bij plaatsing in het voorportaal dan in een reguliere BB leerjaar 4 groep (die ze vaak al doorlopen hebben). De afweging of een leerling nogmaals BB leerjaar 4 in een reguliere groep gaat doen of geplaatst wordt in een groep op het voorportaal wordt in overleg met ouders en leerling besloten. Leerlingen volgen twee dagen les samen met leerlingen van de Bolster (PrO).

Portalis observatieplaats

Sinds kort is er de mogelijkheid om leerlingen die moeite hebben met het functioneren in een reguliere groep en externaliserend gedrag laten zien, te plaatsen bij Portalis voor een observatieperiode van maximaal zes weken. Na die zes weken wordt gekeken of de leerling terug kan naar het VSO. Het is ook mogelijk dat blijkt dat de leerling gebaat is bij een langere plaatsing. In dat geval zal de leerling bij Portalis worden ingeschreven en uitgeschreven bij het VSO. Voorafgaand aan dit traject vindt altijd een meer partijen overleg plaats.

Ambities:

- *het in overleg met de Inspectie voor het Onderwijs komen tot een oplossing om satellietklassen mogelijk te maken en*
- *het uitbreiden van het aantal symbiosetrajecten.*

Hulpverlening

Het afgelopen jaar is een begin gemaakt met de intensivering van de hulpverlening op school. Behandelaars kunnen op school komen behandelen en leerkrachten ondersteunen. Dit bevindt zich nog in de onderzoeksfase. Het is niet gewenst dat er allerlei verschillende behandelaars met verschillende werkwijzen in één groep werken. Hierover wordt overleg gevoerd met hulpverleninginstanties, maar op dit moment kan niet exact worden aangegeven wat er mogelijk is. Bij elk traject wordt gekeken wat passend is en of we ruimte kunnen vinden om datgene te bieden wat wenselijk is voor de leerling. Wij zijn hierin zo flexibel mogelijk, maar kennen ook een grens. Komend jaar zal dit verder uitgewerkt moeten worden.

Externe samenwerking ketenpartners

Ketenpartners		Op afroep beschikbaar	Regelmatig	In school
Landelijk	William Schrikkerstichting	ja		
	GGZ	Ja		
	Accare	Ja	ja	ja
	Elker	Ja	Ja	ja
Regionaal	Alle samenwerkingsverbanden	ja	Ja	
	Cluster 1	Ja		
	Cluster 2	Ja		
	Cluster 3	Ja	ja	
	Cluster 4	Ja	ja	
	Expertise Consultatie team	ja	ja	
	Expert pool	ja		
	Bureau Jeugdzorg	ja		
	NOVO	ja		
	Molendrift	ja		
	Alliade Zorggroep	ja		
	De Zijlen	ja		
	Stichting Klein Voorhout	ja		
	VNN	ja		
	Lentis	ja	ja	
Gemeentelijk	Contactpersoon WIJ teams	ja		
	CJG	ja		
	SMW	ja		
	MEE	Ja		
	GGD	Ja		
	Leerplicht	Ja		
	Politie	Ja		
	MJD	Ja		
Wijk/buurt	Wijkagent	Ja	ja	

Overig

Door alle wijzigingen in wet- en regelgeving is de gemeente, naast scholen uit het samenwerkingsverband en de hulpverlening, een belangrijke partner voor onze school. Dit geldt specifiek voor leerlingen die thuiszitten (of dreigen thuis te komen zitten) en de leerlingen in het uitstroomprofiel arbeid die aangewezen zullen zijn op dagbesteding of opname in het doelgroepenregister.

Ook hier geldt dat de samenwerking het komende jaar verder ontwikkeld moet worden om, in het belang van leerlingen, passende trajecten uit te zetten.

Meerpartijen overleg

Via het meerpartijenoverleg (MPO) worden leerlingen besproken en wordt er bekeken wat de beste route is voor een leerling. Er zijn twee vormen voor het MPO:

1. MPO bij leerlingen met een TLV en
2. MPO op verzoek van een aanleverende school

In het eerste geval wordt het MPO vaak gevoerd op initiatief van het VSO omdat de leerling een andere ondersteuning vraagt dan wij kunnen bieden.

In het tweede geval wordt onze expertise gevraagd om 'mee te denken' bij een casus om te bepalen wat een passende plek is voor de leerling (dat kan het VSO zijn maar is niet noodzakelijk).

Bij het MPO kunnen verschillende partijen aanwezig zijn, maar in elk geval zijn aanwezig:

- vertegenwoordiger(s) van het VSO (gedragsdeskundige, intern begeleider, schoolmaatschappelijk werkster of teamleider);
- expertise consultatie team;
- hulpverlening (trajectgroep en maatwerkvoorziening) en
- leerling en ouders (beiden worden uitgenodigd).

De leerplichtambtenaar is vaak aanwezig en wordt in ieder geval geïnformeerd. Afgelopen jaren is gebleken dat het lastig is om alle partijen tegelijkertijd voor het MPO bij elkaar te krijgen. Komend jaar zullen er aan het begin van het jaar vaste momenten voor het MPO worden vastgesteld.

Schoolgegevens

RENN4

www.renn4.nl

VSO Groningen

Diamant College (DC)

Brinnummer: 02YM

Bezoekadres:

Diamantlaan 12

9743 BG Groningen

Postadres:

Postbus 2009

9704 CA GRONINGEN

050 – 3097115

diamantcollege@renn4.nl

www.renn4.nl/school/diamant-college

Erasmusschool (ES)

Brinnummer: 19WF

Bezoek en postadres

Van Heemskerckstraat 56

9726 GM Groningen

050 – 3128740

erasmusschool@renn4.nl

www.renn4.nl/school/erasmusschool

Provincie directeur:

Drs. A (Anton) Koridon

Teamleiders:

mevr. C. (Carlijn) hoeheetzeookalweer (DC)

dhr. J. (Jeroen) Zijlstra MSEN (DC en ES)

mevr. J. (Jikke) Barwegen (DC)

Onderliggende stukken

Onderwijsmodel Diamant College en Erasmusschool

Uitgangspunten Arbeidstoeleiding Groningen

Zorg & Begeleiding VSO Groningen

Praktijklijnen

Informatiegids voor ouders stagebureau

Meerjaren strategisch beleidsplan RENN4: excellent in speciaal talent

Schoolgids Diamant College en Erasmusschool

Notitie Maatwerkvoorziening

Competentielijn Arbeidsvaardigheden

VSO Groningen

Edunova

VSO Groningen

Edunova

concept

RENN4

RENN4

concept

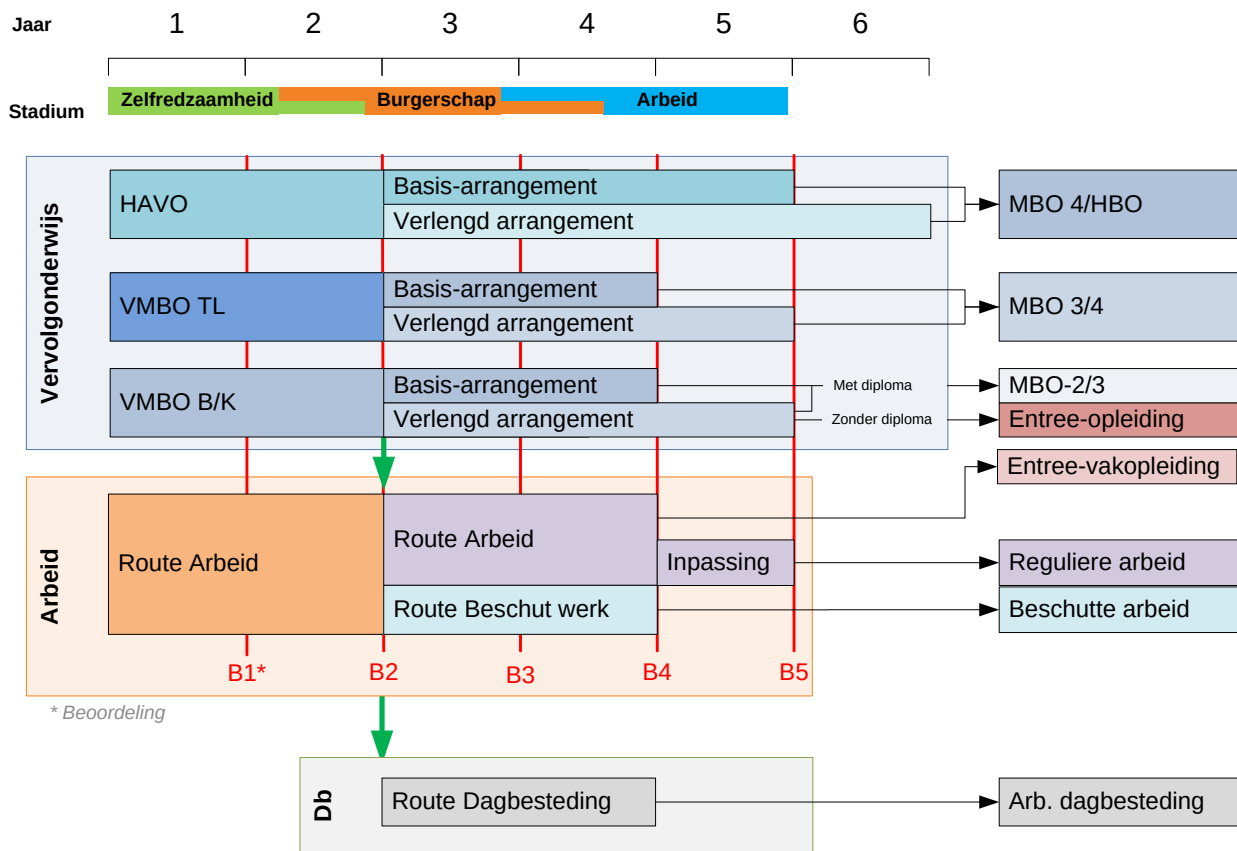
Edunova

Bijlagen

Bijlage 1 De ambities op een rij (oorspronkelijke ambities)

- het in samenwerking met de overige scholen van de samenwerkingsverbanden onderzoeken of de route via de CvA noodzakelijk is voor plaatsing of dat we in onderling overleg tussen gedragsdeskundigen en ondersteuningscoördinatoren kunnen komen tot een plaatsing van de leerling in het juiste onderwijsarrangement;
- het komen tot vier instroommomenten in het jaar, te weten na de herfst-, kerst-, voorjaars- en zomervakantie waarbij als sluitingsdata voor aanmelding gelden respectievelijk 15 september, 15 november, 15 januari en 1 juni;
- het aantal schakelmomenten van leerlingen naar een reguliere (VSO-)groep terugbrengen naar tweemaal per jaar, te weten na de zomervakantie en na de kerstvakantie;
- het in samenwerking met partners komen tot omschreven onderwijszorgarrangementen;
- het in kaart brengen van thuiszitters en het, in samenwerking met Rebound, thuiszitters weer perspectief bieden op onderwijs of het komen tot een afgesproken hulpverleningstraject met (tijdelijke) ontheffing van de leerplicht;
- geen 'zwevende' leerlingen meer hebben vanaf juni 2017. Dit houdt in dat er vanaf dan geen leerlingen meer zijn waarvan niet bekend is in welk traject ze zitten (onderwijs, hulpverlening of een combinatie daarvan) en wie de regie voert;
- het 'in positie brengen' van betrokken partijen zodat elke partij vanuit haar eigen verantwoordelijkheid kan handelen en handelt;
- het verder invlechten van de werkwijze van keerpunt in de maatwerkvoorziening;
- het starten van een pilot met het CSG Diamantlaan waarbij leerlingen in de uitstroom KB vanaf schooljaar 2016-2017 in één sector (Zorg&Welzijn) het praktijkgedeelte gaan volgen. Het doel is dat ze na het volgen van het praktijkgedeelte en het behalen van hun theorie in mogen stromen op MBO niveau 3. Als de pilot succesvol is zal het aantal sectoren en leerlingen worden uitgebreid;
- het aanbieden van klassikaal HAVO/VWO in leerjaar 1 en 2. Dit zal moeten gebeuren door een leerkracht met affiniteit en mogelijkheden voor het lesgeven op dit niveau. Deze leerkracht zal voor minimaal drie jaar aan de school verbonden moeten zijn in verband met het waarborgen van de continuïteit;
- het uitbreiden van bovenstaande pilot met andere VO scholen;
- het onderzoeken van de mogelijkheden voor symbiosetrajecten en satellietklassen;
- het in nauwe samenwerking met gemeentes komen tot een betere doorstroom van deze doelgroep naar de arbeidsmarkt (waaronder aanmelding en plaatsing in het doelgroepenregister);
- het de leerling in de gelegenheid stellen certificaten te halen die erkend worden door de branche (o.a. VCA, hefttruck);
- het met de overige scholen (vooral voormalig cluster 3) en de gemeente komen tot een juist aanbod voor deze leerlingen uitgaande van een gedeelde verantwoordelijkheid;
- het in samenwerking met hulpverlening, gemeenten en overige scholen komen tot trajecten waarbij combinatie van onderwijs en zorg optimaal vormgegeven kunnen worden;
- het in overleg met de Inspectie voor het Onderwijs komen tot een oplossing om satellietklassen mogelijk te maken;
- het uitbreiden van het aantal symbiosetrajecten en
- het laten plaatsvinden van MPO's op een vast moment waarbij partijen van te voren beschikken over relevante informatie.

Bijlage 2 Schematische weergave onderwijsaanbod

NB: HAVO / VWO onderwijs via IVIO (klassikaal blijft een ambitie)
BB en KB diploma is een ambitie en op dit moment niet mogelijk.

Bijlage 3 Tekst Keerpunt RENN4

KEERPUNT een werkwijze om thuiszitten te voorkomen

Keerpunt is het maatwerkprogramma van RENN4 voor leerlingen die dreigen thuis komen te zitten of al thuiszitten. Er is voor de naam Keerpunt gekozen omdat het niet volgen van onderwijs zodanig schadelijk is voor de ontwikkeling van een kind dat zijn/haar toekomst in het gedrang komt. Het tij moet gekeerd worden, een keerpunt dus!

In alle gevallen geldt: voorkomen is beter dan genezen. De school hanteert een strikt verzuimbeleid, juist om schooluitval te voorkomen.

Signalen van verzuim

Beginnend of signaal verzuim: een leerling die minder dan de wettelijke termijn -16 uur in vier weken verzuimt, maar wel lesuren of dagdelen overslaat, begint te verzuimen. Voor de school is dat een teken dat er wat aan de hand is.

Ongeoorloofd verzuim: een leerling tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die zonder geldige reden 16 uur of meer in vier weken verzuimt.

Wat is de oorzaak van thuiszitten?

Er zijn verschillende redenen waarom een leerling niet naar school gaat. Dit zijn:

- spijbelen: de leerling is niet op school en niet thuis en zowel school als ouders zijn niet op de hoogte waar de leerling is;
- schoolweigering/schoolangst: de leerling weigert naar school te gaan en blijft thuis met medeweten van ouders;
- geen passende onderwijsplek: de leerling vraagt een speciaal onderwijsaanbod (bijvoorbeeld één-op-één) wat de school niet kan bieden en
- schoolonthouding: ouders houden de leerling, om verschillende redenen, thuis.

Hoe werkt Keerpunt?

Een lid van de Commissie voor de Begeleiding van de school heeft de regie bij de aanpak van (dreigend) thuiszitten: de Keerpuntregisseur. Daarnaast is er per provincie een leerkracht beschikbaar die, naast het geven van een beperkte hoeveelheid onderwijs, de leerling helpt om weer terug te komen in het schoolsysteem. Per leerling wordt onder begeleiding van de Keerpuntregisseur een (onderwijs)perspectief geformuleerd en een traject uitgezet om dit perspectief te realiseren. Dit gebeurt in samenwerking met alle betrokkenen, te weten leerling, ouders, leerplicht, hulpverlening, school en eventueel anderen.

Keerpunt werkt planmatig en cyclisch volgens vaste werkprocessen. Regelmatig worden deze werkprocessen geëvalueerd en daar waar nodig aangepast. De Keerpuntregisseurs voeren per leerling de regie over dit werkproces en onderhouden contact met alle betrokkenen. Zij kunnen, indien wenselijk in voor het terugkeerproces, een Keerpuntleerkracht inzetten. Deze leerkrachten geven het onderwijs voor de leerling weer vorm en inhoud. Zij richten zich daarbij voornamelijk op de motivatie en het bepalen van het daadwerkelijke onderwijsniveau en voeren in samenspraak met de Keerpuntregisseur het uitgestippelde programma uit.

Speciale aanpak voor schoolweigering

In het geval van schoolweigering/schoolangst volgt de regisseur het stappenplan schoolweigering. Op de website www.schoolweigering.nl is een tool beschikbaar, waarmee stap voor stap samen met leerling, ouders en andere betrokkenen, toegewerkt wordt naar terugkeer naar school.

Het samenwerkingsverband

Als een Keerpunttraject of het stappenplan schoolweigering, ondanks alle inspanningen, geen resultaat oplevert zal de school de leerling melden bij het samenwerkingsverband (tenzij anders is afgesproken in het samenwerkingsverband). Het samenwerkingsverband kan extra maatregelen treffen en middelen inzetten om tot een oplossing te komen. De Keerpuntregisseur blijft betrokken zolang de leerling ingeschreven staat bij de school.

De onderwijs(zorg)consulent

In gevallen waar geen passend onderwijs of geen passende combinatie van onderwijs en zorg gevonden kan worden, kan een onderwijs(zorg)consulent ingeschakeld worden die ouders en school adviseert en begeleidt. www.onderwijsconsulenten.nl

Bijlage 4 Competentielijst arbeidsvaardigheden

(Kern)indicatoren en fasering RENNA

2015-2016

BIS BES ZES ZEP

Persoonlijk (Aanpassen en presteren)

U Omgaan met veranderingen en aanpassen

- 1 Je past je aan als er iets verandert
- 2 Je reageert positief op nieuwe plannen of ideeën

	X	X
X	X	X

V Met druk en tegenslag omgaan

- 1 Je werkt door, ook als het tegenzit.
- 2 Je gaat op een positieve manier om met kritiek

	X	X	X
X	X	X	X

Arbeid (Kennis en uitvoering)

J Formuleren en rapporteren

- 1 Je kunt werken met werkbonnen
- 2 Je kunt werken met een urenregistratie

	X	X
		X

K Vakdeskundigheid toepassen

- 1 Je ziet dat er een probleem is of kan ontstaan
- 2 Je zoekt bij problemen eerst zelf naar een oplossing

X	X	X
X	X	X

L Materialen en middelen inzetten

- 1 Je verzamelt de juiste materialen
- 2 Je gebruikt de materialen en middelen waarvoor ze bedoeld zijn
- 3 Je ruimt gebruikte materialen en middelen op

X	X	X
X	X	X
X	X	X

Q Plannen en organiseren

- 1 Je verdeelt de opdracht in stappen
- 2 Je kunt verschillende opdrachten achter elkaar uitvoeren
- 3 Je voert de opdracht binnen de afgesproken tijd uit

X	X	X
X	X	X
	X	X

R Op de behoefte en verwachtingen van de klant "richten"

- 1 Je bent vriendelijk en beleefd tegenover klanten
- 2 Je zorgt dat klanten geen last hebben van de werkzaamheden

X	X	X
X	X	X

S Kwaliteit leveren

- 1 Je controleert de eigen werkzaamheden
- 2 Je werkt nauwkeurig en geconcentreerd
- 3 Je herstelt gemaakte fouten

X	X	X
X	X	X
X	X	X

T Instructies en procedures opvolgen

- 1 Je komt op tijd
- 2 Je komt de gemaakte afspraken na
- 3 Je volgt de werkinstructies op
- 5 Je werkt volgens de veiligheidseisen van de werkplek

X	X	X
X	X	X
X	X	X
X	X	X

(Kern)indicatoren en fasering RENNA

2015-2016

BIS BES ZES ZEP

Sociaal (Sociale vaardigheden en communicatie)

D Aandacht en begrip tonen

- 1 Je geeft je eigen grenzen aan
- 2 Je kunt werk en privé goed scheiden
- 3 Je respecteert verschillen tussen mensen

X	X	X	
X	X	X	X
X	X	X	X

E Samenwerken en overleggen

- 1 Je draagt op een positieve manier bij aan de werksfeer.
- 2 Je geeft aan wanneer je klaar bent
- 3 Je vraagt tijdig (niet te vroeg of te laat) hulp aan collega's
- 4 Je overlegt met leidinggevende wat beter kan
- 4 Je biedt je hulp aan

X	X	X	X
X	X	X	X
	X	X	X
		X	X
		X	X

I Presenteren

- 1 Je ziet er verzorgd uit, draagt passende kleding
- 2 Je houdt zich aan de geldende omgangsregels
- 3 Je communiceert duidelijk in begrijpelijk Nederlands
- 4 Je hebt een actieve luisterhouding

X	X	X	
	X	X	X
	X	X	
	X	X	

Onderzoeken en leren

P Leren

- 1 Je toont motivatie om te leren
- 2 Je leert van fouten

X	X	X	
X	X	X	X

Belastbaarheid

Je kunt:

- 2 uur achter elkaar zittend werken
- 2 uur achter elkaar lopend werken
- 2 uur achter elkaar staand werken
- altijd in dezelfde houding werken
- 6 keer per uur hurken en/of knielen
- boven schouderhoogte werken
- 6 keer per uur buigen (i.v.m. rugklachten)
- 6 keer per uur kracht zetten (tillen, duwen, trekken)
- 2 uur achter elkaar met computer en/of muis werken
- 1 uur achter elkaar geconcentreerd werken
- opdrachten snel begrijpen
- opdrachten goed onthouden

X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X
X	X	X	X

Je hebt aanpassingen nodig vanwege beperkte belastbaarheid

X	X	X	X

Toelichting:

Beroepsoriëntatie

- 1 Je vindt de werkzaamheden leuk om te doen
- 2 Je wilt de uitgevoerde werkzaamheden vaker doen
- 3 Je wilt van de werkzaamheden je beroep maken

X	X		
X	X		
	X	X	X

x indicator wordt tijdens betreffende stagevorm beoordeeld

x kernindicator tijdens betreffende stagevorm